

ПРОТОКОЛ

София, 16.07.2019 г.

от Обществено обсъждане

на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.

Днес, 16.07.2018 г. от 10:00 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Заседанието се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по протокол № 118/04.07.2018 г., т.5, за участие в общественото обсъждане на доклад относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г. и Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г. са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Докладът е изготвен от работна група в състав: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин, Снежана Станкова, Диана Николкова, Виктория Джерманова, Красимира Лазарова, Милен Димитров, Сирма Денчева и Ваня Василева.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-27/04.07.2019 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, Българска асоциация „Природен газ“, Българска газова асоциация и „Ай Си Джи Би“ АД.**

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Стоян Киров – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД;

- г-н Георги Басмаджиев – главен инженер на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-жа Петя Тодорова – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Ясен Иванов – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Никола Делев – главен специалист в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Георги Бузяков – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Пламен Павлов – председател на Българска газова асоциация.

Министерство на енергетиката, Българска асоциация „Природен газ“ и „Ай Си Джи Би“ АД не изпращат свои представители.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

До момента на започване на общественото обсъждане за участие в него се е записал единствено председателят на Българска газова асоциация, г-н Пламен Павлов. Ако други желаещи се окажат в хода на общественото обсъждане, ще им бъде дадена думата. При общественото обсъждане най-напред думат взимат представители извън заявителя, който след това отговаря на въпроси към тях, отправени към „Булгартрансгаз“ ЕАД.

П. Павлов – председател на Българска газова асоциация:

Това обсъждане, което днес е организирано по повод Десетгодишния план. То предшества обсъждането на ЗИД на ЗЕ, свързано с развитието на Газов хъб „Балкан“. Ние сме взели позиция, отговорна, относно процеса на либерализация на пазара и напълно подкрепяме този процес. Нещо повече, искам да изразя наше становище. Ние сме удовлетворени от анализа, който е направен на регионалния пазар. Отчитаме, че колегите от националния оператор са направили една сериозна маркетингова картина на регионалния пазар, което помага на всички нас. Разбира се, тук съм, освен за да благодаря за това, и за да споделя няколко неща, които се чувствам малко натрапчиво. Ние ги повтаряме всяка година и се налага и сега да ги поставим, а те се преди всичко към слабо засегнатото развитие на националния и на вътрешния пазар, което нас в основни линии ни интересува. Ние работим на този пазар и натам е насочено нашето внимание. Считам, че не само към регионите, които имат развита икономика, трябва да се насочи националният оператор. Ние продължително време, години наред изоставяме такива енергийно изолирани райони (каквато е северозападна, дунавската част, черноморската зона). И в крайна сметка това не е само въпрос на националния оператор. Това е въпрос на политика. Тя не е въпрос и на КЕВР, но тя е въпрос, който в крайна сметка трябва да вземе отношение и правителството, и Министерството на икономиката. Затова просто го маркирам този въпрос. Ние считаме, че в следващи планове, които националният оператор трябва да изготвя, би следвало да обърне внимание и на един сегмент, който не е свързан с реална икономика в момента, а който е свързан с икономика, която е в перспектива. Разбора се, ще поставя и един друг въпрос, с който сме обвързани с нашата работа със съседите ни от Македония. Считаме, че независимо от големия плюс, който има анализът, който е направен за регионалния пазар, има един минус, който е свързан с връзката, която беше подписана в меморандума между двете правителства за системна връзка с Република Северна Македония. Газопроводът Петрич-Струмица, независимо че сигурно пазарен тест трудно ще бъде постигнат, информиран съм, че в момента се водят разговори за привличане на инвеститор от страна на македонската страна. Слабото засягане, маркирането само няма да помогне за този процес. Освен това той е също свързан като... правя една връзка с изостаналите енергийно изолирани региони в България. Македония е страната, към която ние трябва да имаме особено внимание. Аз считам, че газопроводът няма да бъде голям ангажимент на националния оператор, но той трябва да бъде изведен на подобаващо място. Имаме подписан меморандум между двете правителства, имаме

правителствено споразумение в миналата година от Струмица и считам, че ... препоръчваме, не искаме да отправяме критика, да не го приемат колегите от националния оператор като критика, но нашето становище е посоката, в която работим, този сегмент да бъде развит, за да изчерпя въпросите, свързани с националния газов пазар. И миналата година поставяхме въпроса с усъвършенстване и преминаване към измерване на обемите природен газ не в обем, а както тук...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:
В енергийни единици.

П. Павлов – председател на Българска газова асоциация:

Да. В доклада имаме и в обем, и в MWh, GWh, TWh. Може би ще бъде добре за всички, които работим по тези документи, да минем към една дименсия и тя някак си ... на мен специално щеше да ми бъде по-лесно, ако беше в м³, защото в крайна сметка националният оператор пренася обеми, а енергийният еквивалент е свързан със сертификатите, а те се получават много по-късно. Но това маркираме само като въпрос. В тази връзка все по-често ще ни възниква проблемът с измерването. Затова при тази голяма инвестиционна програма, която националният оператор следва да изпълни в близките години, според нас е добре да се започне подготовка и да се премине към измерване в енергийни единици. Да се премине от тези обемни разходомери, може би да ги дублират, но с газхроматографи, за да може да имаме реалните обеми енергия, които се получават.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Павлов. Преди да дам думата на представителите на възложителя, евентуално да вземат отношение към казаното от г-н Павлов, се обръщам към залата. Има ли желание от друг присъстващ на общественото обсъждане да вземе думата? Не виждам. Тогава обръщам се към газопреносния оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД. Към Вас имаше основно настояване за развитие на националната газопреносна мрежа, Вашите планове в тази насока и след това евентуално интерконектора Петрич – Струмица с Р Македония. Кой от Вас ще вземе отношение по поставените въпроси?

Ясен Иванов – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Здравейте на всички. Казвам се Ясен Иванов, началник управление „Анализи и международна дейност“ в „Булгартрансгаз“ ЕАД. Първо бих искал да кажа няколко встъпителни думи относно изготвения Десетгодишен план на националния оператор. Планът за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение очертава визията за развитието да дружеството в качеството на независим преносен оператор и оператор на подземно хранилище. Това е визия, която кореспондира с основните европейски, регионални и национални приоритети, а именно – повишаване сигурността на доставките, осигуряване диверсификация на източниците и маршрутите, и трайно осигуряване на стабилен либерализиран и взаимосвързан газов пазар. Приоритетните дейности за развитие на инфраструктурата за периода 2019-2028 г. са насочени към разширение на газопреносната инфраструктура, подобряване и усъвършенстване на съществуващата основна и спомагателна инфраструктура, и прилежащите ѝ съоръжения, нейната модернизация, развитие на междусистемната свързаност и увеличаване на капацитета за съхранение. С изпълнението на тези дейности България има потенциал да се превърне в значим регионален газоразпределителен център, с други думи – газов хъб.

Благодаря Ви, г-н Павлов, за отправените препоръки, както и за оценката на усилията на оператора във връзка с промените в ЗЕ с посока установяване на либерализиран и конкурентен газов пазар в страната. По отношение на газификацията в рамките на България бих искал да кажа, че със сигурност и операторът, както и всички

заинтересовани страни, биха предпочели това да се случи по-бързо и в по-голям мащаб. Само че, както знаете, макар и печеливша компания, „Булгартрансгаз“ ЕАД разполага с ограничен финансов ресурс, както и всяка друга компания в света. Така че ние правим каквото е възможно по силите ни и на база на предварителни проучвания за потреблението на газа в страната и съответните региони. Така че занапред ще се стараем да се увеличава възможността за газификация в България.

По отношение на другия Ви въпрос - газопровод със Северна Македония. Това, което мисля, че бяхме отговорили на предварително Ваше становище, е, че.. да, има подписан меморандум, но просто проектът е в твърде начален стадий, за да бъде включен на този етап по-подробно в Десетгодишния план за развитие.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-н Иванов, завършихте ли?

Ясен Иванов – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Да.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви. Обръщам се към работната група. Има ли нови данни, факти и обстоятелства, които налагат промени в документите, които ще бъдат изготвени?

А. Иванова:

След приемане на доклада на закрито заседание на Комисията не са настъпили нови факти и обстоятелства, които да бъдат отразени. Ние ще очакваме становища в рамките на срока за обществено обсъждане, които да съобразим при изготвянето на проекта на решение.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря. Обръщам се към Вас, колеги. Имате ли изказвания или въпроси? Заповядайте, г-н Йорданов.

А. Йорданов:

Само да поправа един лапсус Ваш, ако ме извините. „Булгартрансгаз“ ЕАД не е възложител, а в нашия случай е заявител по административното производство.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Да, заявител е, точно така. Благодаря, г-н Йорданов. Колеги, не виждам желание за участие в дискусиата от други присъстващи. В такъв случай, преди да закрия общественото обсъждане, две съобщения:

Най-напред, всяко лице, което се чувства по определен начин заинтересовано от темата, в рамките на две седмици имат право да представят писмено становище в Комисията. Второ, закритото заседание на Комисията, на което ние ще излезем с решение, ще се проведе на 08.08.2019 г., след което заявителят ще бъде своевременно уведомен.

След като установи, че няма други изказвания, доц. д-р Иван Н. Иванов благодари още веднъж на присъстващите и закрия общественото обсъждане.

На 08.08.2019 г. ще се проведе закритото заседание за приемане на решение относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-27/04.07.2019 г. до заинтересованите лица.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимирев)

.....
(Е. Харитонов)

.....
(Д. Кочков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)